

Vietnam 23.01.-12.02. 2012

Součástí univerzitního projektu rozvoje ostrovu Sokotra (náleží pod Jemen) byla i měsíční praktická stáž na výše jmenovaném ostrovu. Vzhledem ke zhoršené politické situaci (občanská válka) ale bylo rozhodnuto o zrušení posledních dvou výjezdů. Místo toho se naplánoval náhradní program ve Vietnamské socialistické republice. Zejména kvůli velikosti naší skupiny (27) nám ale nebyl umožněn vstup do všech naplánovaných lokalit, takže se (k naší radosti) jednalo spíše o cestovatelský výlet než o pracovní stáž.

Shodou okolností v roce 2012 nejvýznamnější vietnamský svátek – Nový rok připadl na 23. ledna, tedy den před naším příletem. Hlavní město Hanoj (Hà Nội; panel 09) nás proto ráno přivítala zahalená do přehršle lampionů, vietnamských vlajek, hromad odpadků a zavřených obchodů. Ovšem Vietnamci nezapřeli svou pověst obchodníků a okolo oběda už měla většina znovu otevřeno a ulice byly uklizeny. Co se týče zboží, mohli jste si koupit naprosto cokoliv včetně bot od Bati, který má v Hanoji několik butiků. V Hanoji jsme se během našeho pobytu ocitli ještě několikrát, protože silniční síť není moc dobrá a v podstatě se paprskovitě sbíhá k hlavnímu městu. Takže pokud jsme se jako velká skupina někam chtěli dostat, museli jsme se vždy vrátit do Hanoje. V době volna jsme zde navštívili velké množství místních zajímavostí včetně loutkového představení hraného ve vodě a psí restaurace (ano – „Bóbika“).

Co nás nepřestávalo překvapovat, až do konce pobytu, byla doprava (panel 11). Našinec zvyklý na organizovaný provoz řízený zákony silničního provozu pouze konsternovaně hleděl na širokou řeku mopedů, které zřídka kdy převážely pouze jednoho pasažéra a pro převoz nákladu byly dovedně osazeny konstrukcemi domácí výroby a nevalné kvality. Ani na chodníku neměl člověk prostor, neboť se na nich zcela běžně parkovaly skútry ve větším než malém množství (panel 09) a zanechaný průchod byl z druhé strany omezován zbožím a předzahrádkami různých obchůdků. Zdálo by se, že provoz mimo město bude bezpečnější, ale tam pouze všudypřítomné mopedy vystřídaly dodávky a nákladáky předvádějící takové předjížděcí manévry, že jsem si po několika srdečných zástavách, kdy už jsem si myslela, že to do nás někdo napálí a všichni tam zemřeme, raději vzala Kinedryl, abych to zaspala. Ve Vietnamu jsem také poprvé jela lůžkovým autobusem, který vypadal zvenčí úplně normálně a lišil se až interiérem. Tři řady sedadel byly ve dvou úrovních nad sebou tak, že člověk cestující dole, byl na úrovni podlahy a cestující nad ním byl na úrovni okýnka. Velikost sedadel pak byla přizpůsobená vzrůstu místních, což donutilo naše dvoumetrové spolužáky k výkonům takřka jogínským.

Jednou z významných zastávek naší cesty byla oblast Sapa (Sa Pa; panel 10), kde jsme se vypravili až do prvního výškového tábora na cestě na horu Fansipan (Phan Xi Păng, 3143 m n. m.) a užili jsme si spoustu zábavy s některými místními domorodci, kteří sice mají modré dlaně od toho, jak jejich indigem barvené oblečení pouští, ale zato mají ve svých chýších televizi a nebojí se turistů. Takže vás nejen ubytují u sebe doma, ale během treků po okolí vás i pronásledují ve velkých hloučcích (pozn. samozřejmě jen ženy a dívky, muži mají na práci tajné a důležité věci) a pomocí prvních dvou lekcí angličtiny pro základní školy se vás snaží přimět k nákupu hudebního nástroje, který dělá „ťooooong“ a jiných nezbytností. Ale jsou i skryté nástrahy - například černobílá fotografie milé usmívající se

stařenky mně stála tři ručně tkané obaly na mobil, jelikož poté, co zapózovala, mně uchopila ocelovým stiskem ledového pařátu a odmítala pustit. Podobně nás vypekly i prodavačky nakrájených ananasů v Hanoji, které nám mile přenechaly své váhadlo a špičatý rýžový klobouk, ale poté, co jsme se vyfotily, jsme si musely porci ananasu za přemrštěnou cenu zakoupit. Ale většina obchodních taktik nebyla takto agresivní a lidé byli spíše usměvaví a milí.

Velkým problémem, se kterým se Vietnam potýká, je nedokonalé odpadové hospodářství. Na venkově, jako by lidé stále ještě byli zvyklí na to, že všechno, co se vyhodí, se beze zbytku rozloží. Pokud už byly obce vybaveny i skládkou, často hořela, nebo se z ní alespoň kouřilo a vrtal se v ní dobytek nebo toulaví psi. Vyfotit blízko lidských obydlí pěknou scenerii bez odpadků byl těžký úkol zahrnující spoustu popocházení sem a tam. Ve městech je situace o něco lepší, neboť odpadky se převážně vyhazují do košů a kontejnerů. Tam, kde jsou příliš úzké uličky, se pak pytle a sáčky s odpadem ukládají k obrubníku chodníku a pracovníci se speciálními kárkami je pak ručně sbírají a odvázejí (panel 11 uprostřed). Pokud se stravujete v pouliční „nudlárně“, je normální nejedlé kousky házet kamkoliv na zem. Stejně jako ubrousky, nebo slupky ze semínek slunečnic, které vám nabídnou při posezení u piva.

Na cestu do středního Vietnamu jsme použili vnitrostátní let do města Pleiku (PỖ Lây Cu; panel 12), kde jsme byli ubytováni v hotelu evropského stylu, který měl k dispozici celé jedno patro s bazény, vířivkami, saunami a masážemi. Na pokoji nás pak čekaly nadýchané ručníky, župany a interiér obložený dřevem a ušlechtilým kamenem. Ale Pleiku nebylo náš cíl – pokračovali jsme do národních parků Yok Don (Yok Đôn) a Kon Ka Kinh, kde jsme se dostali přímo do srdce pralesy a v noci jsme se vypravovali na lov hmyzu a plazů pro vědecké účely. Krajina mimo národní park nám pak konečně umožnila pohled na zelená rýžová pole (panel 12), neboť v oblasti Sa Pa, která je známá svými terasovitými políčky, bylo po sklizni a viděli jsme pouze holá blátivá strniště. Ubytovaní se vrátilo do nám známých kolejí, takže v koupelně jsme měli nade dveřmi žábu a v ložnici s námi byli tři gekoni. Někteří z nás si splnili dětský sen a projeli se na slonovi indickém, který na rozdíl od svého afrického příbuzného chodí po pralesi tiše jako duch a nebýt větví olámaných do několikametrové výše, nerozeznali byste trasu projížďky od obyčejné pěšiny vyšlapané lidmi.

V oblasti Buon Don (Buôn Đôn; panel 12) jsme navštívili ostrov na řece Sêrêpôk s minizoo, v níž nás nejvíce zaujala letargická krajta ozobávaná agresivním kuřetem, které s ní bylo v kleci (zřejmě se mělo stát potravou). Nejzajímavější však byla přístupová cesta na ostrov – zavěšený bambusový most, který byl pomocí odpočívadel napojen na síť dalších snad desítek menších mostů. Člověk mohl chodit sem a tam a pokaždé jinou trasou. Důležité bylo používat styl chůze „šlapeme zelí“, aby se mosty nepříjemně nekývaly. Uprostřed mostků pak k osvěžení zvala restaurace s obrovskou terasou, která stála na kůlech zapuštěných do dna řeky. Místní lidé byli na turisty zvyklí. Prodávali obvyklé suvenýry vyrobené z produktů pralesy, ale jinak na nás nenaléhali a žili si své životy, takže jsem si mohla vyfotit hrající si děti (panel 12) naprosto zdarma a ještě mi i zamávaly.

V oblasti Son La (Sơn La, panel 12) nás zaujaly mohutné vyčesané drdoly místních žen. Účesy byly tak velké, že pokud si žena dala na hlavu přilbu na skútr, byl zakryt pouze drdol a zbytek hlavy byl nechráněný. S pracovníkem místní lesní správy jsme navštívili lesní školku a stanici pro záchranu ohrožených živočichů, kde chovali a rozmnožovali dikobrazy. Při exkurzi do výzkumného lesního porostu jsme pak byli svědky nehody vyvážecí soupravy (panel 11, foto úplně uprostřed).